

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hóra . . . 1.- kor
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor
Félévre . . . 9.- kor. Egy hóra . . . 1.50 kor
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

A juhászbojtár és Tisza István

Debrecen, november 14.

Most, amint a békekövacsok kalapálásait olvastam, eszembe jutott, egy valami ötven és néhány évecskével ezelőtt történt eset.

A szegedi gymnasiumban ez időben egy époly lelkes botanika tanára volt Való József piarista, aminő most a debreceni kollégium botanika tanára Török Péter. Ez a két tanár mindenben nagyon hasonlított egymáshoz ugyanarra, hogyha az egyikkel beszél az ember a botanikáról, nem tudta az ember, melyik kel beszél, Való Jóska-val-e, vagy Török Petivel?

De különben is hasonlítottak egymáshoz. Mindakettő egy-egy Fazekast és Diószeghyt akart faragni minden tanítványából. Előttük csak a fű és a fa és annak alkotó részei alkotta a tudományt. Zeggyéb semmi! De mégis, ha jól megnéztük ezt a két embert mégis találtunk bennök egy kis különbséget. Való Jóska alacsony termetű, vékony, tréfás, telt szájjal beszélő, csupasz arcu, fürgé lépésű, higany-mozdulatu, nőtlen magyar piarista volt; Török Peti pedig, mint látjuk, nem magas ugyan, de elég jól megtermett, inkább köpcös, komoly, halkkal beszélő, bozontos arcu, lassu lépésű, halk járásu, nős református professzor. Tehát látszólag különböztek; de lényegben egyeztek. Mindkettő élhatal tudományáért és tanítványaiért, de tanítványaik is szerették őket. Megtettek és megtesznek értök mindent.

E kis kitérővel visszatérhetek én az én kedves emlékü tanáromhoz Való Józsefhez. Ő teljes buzgalommal tanította a botanikát. Mellegesen ajánlotta a növények gyűjtését és ragasztását. Maga járta be velünk deákokkal Szegednek Debrecennél két és fél négyzetmérfölddel kisebb belső és külső határát. Azt mondta, csak az lehet a botanikából kitünő, aki legalább is 500 növényt saját kezűleg és saját lábával gyűjt. Aki ezeket maga ragasztja fel. Maga írta rá nevét és leheljét. Szóval ismer legáltalább ennyit. De az ilyen tanulóknak nemcsak kitünőt ígért, hanem ösztöndíjat is. Azt ígérte, hogy amelyik tanítványa 100 növényt gyűjt, minden száz után tőle egy forintot kap. Ha 500-nál több növénye lesz valakinek, az százanként már két forintot kap. Volt ezért a tanulók közt lőtás-futás a növények után. Gyűjtöttük a növényeket megengedett és tiltott utakon, hogy minél több legyen. Egy ily tanyai növénygyűjtés alkalmával történt az eset, melyet elmondandó vagyok.

Tehát csak most jutok mai cikkemnek tulajdonképpeni tárgyához. No, hála Istennek, csak hogy már ennyire vagyunk! Söhajt fel talán a szives olvasó. Én pedig azt mondom, nem tartozunk azért a legkevesebb hálával sem Istenünknek, hogy ezt el kell mondanom, hanem kérnünk kell az Istent, ne engedje, hogy máskor hasonló esetet kelljen felelevenítenünk. De most azért mégis elmondom, Talán tanulunk belőle!

De a legjobban óhajtom tanuljon belőle az, akit illet. Aki eddig javithatatlanul mutatta magát.

Attérek a dologra. Amint négy vagy öt kis deák a szegedi tanyákon botanizáltak, egyszer egy tanyához értünk, ahol egy juhnyáj közelébe jutottunk, melyet egy juhászbojtár és két komondor őrizett. Amint a két komondor bennünket megpillantott, üvöltve neki iramodtak és felénk rohantak, mintha valamennyiünket fel akarnának falni.

A juhászbojtár teljes kényelemmel botjára támaszkodva szemlélte, mit tud az ő két hívséges szolgálja az apró kaputos fickókkal? A kuttyák futottak s ugattak. Amint már közelünkbe értek, mi sem vettük tréfára a dolgot s orakoztunk s botjainkkal hadonásztunk a két cerberus ellen.

Nem löttünk rájuk revolverrel azért, mert akkor még revolver nem volt. Azonfelül kiabáltunk a juhászbojtárnak, hogy hajtsa el a kuttyákat. Ő teljes kényelemmel jött felénk és félkedvvel elkergette a tanya felé a kuttyákat. Amint a kuttyák a tanya megett voltak, kegyesen szóba ereszkedett velünk. Égtől-földig magasztalta az ő két komondorát, hogy ezekhez hasonló nincs több az egész szegedi határban. Beszélgetés közben felemlítette, nem lenne-e az urfiaknak egy kis dohányjuk? Szivaruk? És gyújtójuk? Egyik-másik deáknak volt s adott neki. Ő nem köszönte meg s elment a tanya mögé. Amint mi egy darabig így haladtunk, csak látjuk, hogy a két komondor megint rohan felénk. Valószínűleg a juhászbojtár uszította őket. De ekkor nem jól ütött ki a dolog a bojtárra és a kuttyákra. Mert véletlenül a pusztá biztos a tanya másik oldalán volt s aligha nem hallotta az uszítást. Oda ment a

Egy muzoum.

Irta: VARADI ANTAL.

Egy őszi estén lassu «furmányosom» az országut sivar kellő közepén azzal a veszett újdonsággal lep meg, hogy «ki van köszörülve a tengely!»

— Az jó, atyafi, annál élesebb.

— Nem jó az, teins uram, mert az azt teszi, hogy hát öt lépéssel odébb majd kiesik a kerekünk.

— Már mint hogy a kocsié?

— Azé, bár inkább a miénk esnék ki, mert anélkül tovább bíránk menni, hanem kocsikerék nélkül bajos.

— Miért? Van itt közelben falu? Kelmed fe meg a kovácshoz, én addig itt őrzöm a kocsit, lovat.

— Nem addig van az, uram. A kocsit csak megőrizné valahogy, de a lovakat, meg magát bajosan.

— Mitől?

— A farkasoktól.

— Van revolverem.

— Nem ér az a «revolver» uram semmit. Nem négy lábuk van az én farkasaimnak, de kettő.

— Hát afféle futóbetyárok?

— Csitt! uram... hangosan ne mondja, mert afelől se vagyunk biztonságban, hogy nem hever-e egynéhány itt a kaszálóabn körülöt-tünk?

— De atyafi, ha úgy van, akkor kettőnkkel is megbirkóznak azok.

— Megbirkózni megbirkóznak, de az ismerőst nem bántják.

— Kelmed hát, úgy látszik, ismerős velük? Az atyafi végigtörülte bajuszát.

— Megfordulnak biz azok én nálam is, megeszik a paprikás halamat, a boromat megisszák, — szóval hát: amíg magam ülök a kocsimon, addig biztos vagyok a lovaimek felől; de ha én nem vagyok rajta: bitang józság, aztán kereshetem!

Meg voltunk akadva. Hosszan tanakodtunk, hogy mit kellene tenni? Végre is abban állapodtunk meg, hogy inkább rajta hálunk a kocsin, de nem mozdulunk; bevárjuk, míg valaki erre vetődik kocsival, lóval s vagy elvontatjuk magunkat a faluig, vagy egyéb módon segítünk magunkon. Már esteledett s mi bele látszottunk nyugodni sorsunkba, mikor egy poroszkáló lovas áll meg mellettünk.

Furcsa individium volt. Kurta, pirosbélésű zekét viselt, feszes bőrmadrágot, tollas pörge kalapot és sarkantyus csizmát. Ezüstgomboslovaglópálca volt a kezében s a ló, melyen ült, gyönyörű idomaival, hosszú vékony lábaival nemes állatra vallott.

— Jöjjenek velem.

Mély, kemény, basszus hangja volt. Csak úgy parancsolt vele.

— Hová, uram — kérdém.

A kocsisom megrántotta a kabátom ujját.

— Ne feleljen, de kérdezzen... Ennek semmit se szabad mondani. Csak tegye vakon, amit mond.

A suttogó hang és félelmetes ábrázat, melylyel e száavk mondvá voltak, önkéntelenül respektusra indított e sajátos «ur» irányában, akinek, amint jobban arcába néztem, észrevettem, hogy nincs szakálla, pedig az imént azt hittem, hogy volt.

— Menjünk! — parancsolt.

— De a tengely, instálom — könyörgött a kocsis.

— Kitart.

Az atyafi, mintha órákulumot hallott volna, vakon engedelmeskedve vágott a lovak közé. Hitte szentül, hogy kitart.

Félóráig kocsiztunk még, mikor egy fehér-falu, zöld lombokkal fedett barátságos tanyára értünk. Hosszu, egyszerű, tiszta földszinti lakóház mosolygott felénk a kelő hold fényében, a mindig nyitott kapu szives fogadtatást jövendölt; csak egy lepott meg, az, hogy minden e tanyán uralkodó szokás dacára egyetlen kutya sem mozdult az udvaron, holott más tanyán tucat-számra ugranak elő s majd lehúzzák az utast kocsijáról.

Azonkívül sajátos volt az is, hogy a kapuhoz kocsinyom nem vezetett, csupa lópatkó nyoma. A ház előtt mosolygós asszony nép kopasztott libát. Nyilván a gazdát és vendégét várták. Amint kocsiink begördült a kapun, a nyers gavallér rá mordult:

tanya mögé a bojtárhoz, s néhányszor jól végig huzott a bojtáron. Azután pedig a két komondoron.

Kérdem, helyesen tette-e? Ez volt az ötvené s néhány évecske előtti eset.

Magyarországnak most is vannak ily szorgalmas önzetlen és munkás deákjai, kik fáradságot és időt nem kimélve az igazságért és hazájok boldogságáért mindent még saját kényelmüket és biztonságukat is feláldozva küzdenek a haza, saját maguk, gyermekeik, unokáiké s a jövő nemzedék boldogulásának előbbre viteleért. Ez a hazafias és önzetlen magyar ellenzék. Ez azt akarja, és csakis azt akarja, hogy mi legyünk és maradjunk magyarok. Legyünk, amennyire emberileg lehetséges, boldogok. De ne keressük saját boldogságunkat mások károsodásával vagy pláne mások vesztével, megsemmisítésével. De magunkat se hagyjuk teljesen és minden téren becsapatni.

Ilyen az igazi deák, ilyen az igazi hazafi!

De van nekünk egy juhászbojtárunk is. És ez mondjuk ki nyíltan, Tisza István. Ez az ember legelső szereplésétől kezdve egész a mostani időkig mindig a sunyi juhászbojtár szerepét játszotta. Legelején pályafutásának kimutatta foga fehérjét az első véderő javaslat tárgyalásánál. Később a Bánffy-féle obstrukcióval; majd meg, amint miniszterelnök lett, a király előtt való kaionatiszti ruhában való bemutatkozásánál. Majd meg a Perczel Dezső által produkált november 18-ikával. De a legrutabbul megmutatta juhászbojtárságát a közel multban lefolyt országos kavardásban. Ekkor természete szerint mindig másokat tolt előtérbe, a béke kotyvalékának keverésére, hogy ha majd azt a józan gondolkozású ellenzék nem fogadja el, szemére lobbanthassa, hogy ezek nem akarják a békét, ezek tartják vissza a parlamentet, hogy ez az országra szükséges, hasznos munkát végezhesen. Gondolván: — ha ezt elhitetem, az országal, nekem szabad lesz a vásár! De a legfőbb hibája Tiszának a hálátlanság. Már pedig égi latin közmondás ez: «Dexeris ingratum, dixeris omne malum.» Ha valakiről elmondhatom hálátlán, minden rosszat elmondniál róla. És ő hálátlán volt gesztenye kaparófával Berzeviczyv elszemben. Mert ezt annyira vitte, hogy lemondott a ház elnökségéről. És miért?

— Szálljon le!

— Miért?

— Mert mindjárt eltörök a tengely.

Ijedten ugrottam le s amint a kerék hármat fordult, krákk! eltörött a keresztül vásott tengely. Kocsisom babonás félelemmel nézte a törött tengelyt, meg az idegent.

— Ugy-e, hogy megmondta?

Mi aztán bementünk a házba, ahol vig kaca között enyelegetek a konyhán, semmibe sem véve a gazda szigorú arcát. Ugy látszik, megszokták már. Amint aztán rátekintek, látom, hogy szigorú arcának hire síncs, a torzonborz bajusz és szemöldök eltűnt s egy kis pörge bajuszu, mosolygó arcu fiata lember levett kalappal instál, hogy «kerüljek beljebb».

Nem kerettem magamat; összetört a kocsiut, meg a «vásott tengely»; bementem. Elfogadtam a kínált vacsorát; elmulattam, anekdoláztam a háznépkel egész vacsora alatt, mintha régi ismerősök volnánk s kikottyantottam azt is, hogy újságró vagyok.

— Újságiró? No, akkor vacsora után érdekes dolgokat fogok mutatni önnek!

— Nagyon kíváncsi vagyok rá!

Egy pillanatra mindenki elhallgatott. — Mintha el is sápadtak volna. Aztán megint megeredt a beszélgetés, zengett a kaca jés telt a pohár. Felkelve az asztaltól, a házigazda egy mellékszobába vitt, hol szivarra gyújtottunk. Rövid beszélgetés után rátereltem a szót az érdekesl átnivalóra. Gazdám felállott, kulcsot fogott s indult velem két-három szobán át egy

Csak azért, hogy ő foglalhassa el az elnöki széket és ő törje meg minden juhászbojtár fufangala z ellenzékét. De vigyázott a kis deák csapat és felsült fufangjával.

De vannak a bojtárnak hűséges és mindenre kész komondorai is. Ezek az ő csatlósai. Ezek az ő politikai kitarítottjai. Akik az ő védőszárnya alatt, de csakis az ő védőszárnya alatt valának. Különböznél pedig politikai semmik lennének. Hogy többet ne említsék ilyen volt Perczel Dezső. Ilyen akart lenni Ercsey De nem sikerült neki.

Csak egy nagy baj van. Még eddig nem akadt egy jó pusztai biztos, aki szellemi korbáccsal úgy elkorbácsolja a juhászbojtárt, — hogy annak egyszersmindkorra elmenjen a kedve az ártatlan deákokra uszítani a kitarított komondorokat! Ezt adja meg az Isten, — mielőbb! Ezért imádkozunk és dolgozzunk!

Majd azután talán megszabadít bennünket Arimános, a régi magyarok egyik isteni személye, az ármányos két faju és két nevű és nem tudni hány hitű Khuen-Hédervárytól. És így talán megszabadul az ország azon két veszedelmes ellenségtől, akik többet ártanak, mint 49-ben ártott az összes egyesült orosz-osztrák hadsereg. Mert azok nyíltan fegyverrel a kezökben akartak bennünket megsemmisíteni, ezek pedig közénk keveredve a magyarság köpenyegébe burkolózva akarják a hurkot az egész ország nyakára szorítani s azt örökre megfojtani. És ha ezektől megszabadulunk, megszabadultunk a kitarítottak csapatától is. Mert rég tudjuk azt, ahol a dög van, oda röpiúnek a varjuk. Ha pedig elfogy a dög, másutt keresik azt.

De előre vigyázzunk, hogy akkor be ne csapjanak. Jól jegyezzük meg őket! Mert a szél fordulatával minden bizonyjai ezek lesznek az elsők, akik tenyereiket tartják.

Vigyázzunk! Legyünk mindig éberek és ébren! D. J.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

sarokhelyiségbe, melynek ablakain haloványan ragyogott be a holdvilág.

Hoszukás, négyszöget képező szoba volt. Falait köröskörül lécek foglalták el, melyeken fejszék, kaszák, kapák, füttykösök, rozsdás balta, kardok, puskatusok, pisztolyok függtek. Az első falon vas- és érceszközök lógtak. Morszártörök, vasmacsadarabok, vasrudak, ércajtókulcsok, puskacsövek, rostélydarabok. A másikon vágó- és szuróeszközök, a kis fejevári bicsaktól egész a nagy pallosig. A harmadikon a lövészerszámok, a rozsdás kovapüstpülytől kezdve egész a harminckétlövetű revolverig, a kurta sárgaveretű csőzpuskától egész a damascenerlaufos lancasterig. A negyedik végre, ugy látszik, a egyes fajoknak volt fenntartva. Egy kötel, egy löszörhurok, mellette hegyes háromszög, ösztöke, kevasdarab, nagy sarkantyú, közbe egy pár vasszögessarku csizma. Egy nagy könyv, és egy lólábszárcsont. Kérdőleg néztem a kisp öрге bajuszosra.

— Ez, újságiró uram, az én muzeumom. Érdekesebb és drágább, mint a nemzeti vagy akár al ouvrei vagy british, mert minden, a mit itt függni vagy állni lát, az egy-egy életbe került, fegyverek, kések, kötelek, vasak, fustélyok, kardok, csizmasarkok, mind olyan «corpus delicti»k, melyekkel agyonlöttek, szurtak, vágta, ütöttek, rugtak, zuztak vagy folytattak már valakit. Nos, hogy tetszik?

Még azon éjjel megszöktem tőle — gyalog.

A város új képviselői.

Bizottsági tagválasztások előtt.

A függetlenségi polgárság figyelmébe.

Itt vannak a bizottsági tag választások. A függetlenségi párt vezetőségének sikerült olyan előnyös megállapodásra lépni a városi párttal, amely reánk függetlenségi polgárookra nézve a legelőnyösebb. Számúzve a kicsinyes pártpolitikát, magasabb szempontból vezéreltetve kell dolgoznunk városunk érdekeiért.

A függetlenségi párt vezető emberei tehát csak minden debrecen ipoljár jól felfogott érdekében cselekedtek, amikor egyezséget kötöttek a városi párttal. A város parlamentjében elvitázhatatlan, hogy a függetlenségi eszméket méltó módon kell képviselniök a bizottsági tagoknak.

Belátta ezt a városi párt is, amely a nagy függetlenségi párt impozáns erejéhez méltóan nem keveredett velünk harcba; hanem meghagyva számbeli sulyunkat, — velünk együtt akar harcolni a nagy célért: Debrecen város felvirágoztatásáért.

Kötelessége tehát minden függetlenség ipolárnak saját maga, városunk és pártunk jól felfogott érdekében a legpontosabban és legszigorubbán betartani ia függetlenségi és városi párt áltai megállapított egyezséget. Nem hisszük, hogy akadna olyan önzertes függetlenségi polgár, aki cserben hagyán most azt a lobogót, amely alatt pártja becsülete követeli meg, hogy harcoljon!

Ime ismét leközzöljük és figyelmébe ajánljuk pártunk tagjainak ezt a névsort, ahol minden név beszél helyettünk.

Ugy van megállapítva ez a névsor, hogy lehetetlen azt nem éreznünk, hogy ezekre és csakis ilyen férfiakra bizhatjuk városunk jövő fejlődését, felvirágoztatását.

Polgártársak! Ne szavazatok másokra, ne üljetek fel az önjelöltek maszlagainak, hanem tartásotok szem előtt a pártunk által elfogadott és megállapított következő névsort:

CSAPÓ-UTCA:

Gereby Pál, Jászi Viktor, Böszörményi Imre, Bácsi András, Kovács János, Kiss Gyula dr, ifj. Schwartz Vilmos, Varjas János, Várray János.

PÉTERFIA-UTCA:

Török Péter tanár, Bakócsi Gábor, dr Haendel Vilmos, Ménes Mihály, Jóna János, Tieszen Arthur, Kertész László, dr Lukács Béla.

HATVAN-UTCA:

Kovács Lajos, Mike Ferenc, Salánky Ferenc, Szatmári Ferenc, Szilágyi Bálint, Nagy Pál, Sarkadi Ferenc, Szűcs István, dr Moskovics Miksa.

PIAC-UTCA:

Csanak János, ifj. Horváth János, dr Szőlős Dezső, gróf Degenfeld József, dr Balkányi Miklós, Márk Endre, dr Popper Alajos, Grósz-Nagy Ferenc, dr Deseő Kálmán.

KOSSUTH-UTCA:

Dicsőfi József, dr Körösi Kálmán, Herczeg János, Rochlitz Arthur, Juhász Ignác, Petheő István, Varjassy Imre, Kelemen Gábor.

VARGA-UTCA:

Jánosi Zoltán, Eckstein Márk, Révi Nándor, Pálfi Gábor, Poroszlav László, Zélinger Ede, dr Kovács József, Gáspár Géza dr.

Ezekre a férfiakra kötelessége szavazni minden függetlenségi polgárnak. És talán sohasem teljesítettek szebb és nemesebb kötelességet pártunk tagjai, amikor a város parlamentjébe jutatták azokat a férfiakat, akiknek eltökélt szándékuk és erős elhatározásuk dolgozni, munkálkodni városunk érdekében.

Az önjelöltekben mindezek dacára nincs hiány.

Akadnak — mint mindig — olyanok, akiknek több bizalmuk van önmagukban, mint a

város polgárságának a mi jelöltekben. És ez a nagy elbizakodottság fellépésre készíti az önjelölt urakat. Csak hadd lépjenek fel. Amilyen szépen léptek fel épp olyan csufos lesz a bukásuk! Önerzetes debreceni polgár sohasem fog önjelöltre szavazni!

A hatvanutcai III-ik választókerület függetlenségi pártja a kerület függetlenség i polgársághoz a következő felhívást intézi:

FELHÍVAS.

A hatvanutcai III-ik választókerület függetlenségi és 48-as párti polgárságának figyelmét felhívjuk azon körülményre, hogy egyes önjelölt egyének — a pártunk és a városi párt által megállapított közös szavazólappal szemben — egy u szavazólappal lársztják el a választó polgárságot.

Ezen a szavazólapon szerepelnek a mi pártunk részéről: Mike Ferenc, Sarkadi Ferenc, Szathmáry Ferenc, Szilágyi Bálint, és Salánki Ferenc, a muszka párt részéről: Kovács János, Bernfeld Sámuel, Dr Gutfreund Sámuel és Losonczy János.

Ezt a szavazólapot választókerületünk egy önjelöltje állította össze, aki az itt felsorolt tekintélyes polgárok neveit felhasználva akarja a maga személyét a választó polgárságra reá tölteni.

Ezek a bizottsági tagjelöltek azonban tudunk és beleegyezésünk nélkül kerültek arra a szavazólappra, azért azzal semmi féle közösséget nem vállalunk.

Mi mint a hatvanutcai választókerület függetlenségi és 48-as párt szervezet vezetői e helyen is nyomatékosan felhívjuk a választó polgárok figyelmét, hogy ezen megtevesztésnek fel ne üljenek és az ilyen szavazó lapot vivőket a leghatározottabban utasítsák ki házukból.

Szavazás alkalmával pedig a pártunk hivatalos szervezete által megállapított és elfogadott szavazólappal szavazzanak.

Szavazatuk leadásánál csak is olyan szavazólappal szavazzanak, amelyen a következő nevek szerepelnek:

Salánki Ferenc,
ifj. Nagy Pál,
Mike Ferenc,
Kovács Lajos,
Szücs István,
Szilágyi Bálint ügyvéd,
Szathmáry Ferenc,
Sarkady Ferenc,
Dr Moskovics Miksa 3 évre.

Függetlenségi választó polgárok csak evvel a szavazólappal szavazzatok minél tömegesebben, hogy pártunk ellen intézett ezen aknamunkát vissza verjük.

Viszontlátásra a választás napján.

SALANKI FERENC,

a hatvanutcai III. választókerület függetlenségi és 48-as párt utcai elnöke.

Ifj. NAGY PÁL,
alélnök.

Országgyűlés.

Elnöki megrovás az egész képviselőháznak.

A képviselőház ülése.

A tegnapi házszabály vita után mindenki azt hitte, hogy ma ismét vita lesz az elnök és az ellenzék között.

Azonban az ellenzék óvatosabb volt és nem csak a vezérek nem jöttek el az ülésre, hanem még a közlegények sem. De ugyanezt tette a munkapárt is, úgy hogy háromnegyed tizenegy órakor még nem volt annyi ember a képviselőházban, hogy az elnök megnyithatta volna az ülést.

A megdöbbentő nagy közöny arra bírta Návayt, hogy a Ház nyílt ülésén megrovásban részesítse az összes pártokat. Felhívta valamennyit, hogy legelőször akkor, amikor az ország

nagy érdekeit jelentő költségvetés van napirenden, jöjjenek el annyian, hogy a munka akadálytalanul folytatható legyen.

Elnök: Návay Lajos.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Az elnök: Tudvalevő, hogy a Ház nem is olyan régen azt a határozatot hozta, hogy komoly munkával kívánja előre vinni az ország érdekeit. Hogy a fegyverszünet áldásait később élvezhessük, meg kell mutatni, hogy valóban öhajjtjuk a komoly munkát. (Helyeslés a baloldalon.) Annak ellenére, hogy az ülés kezdésére kitűzött idő háromnegyedórával elmúlt, — mindezeideig nem voltam abban a helyzetben, — hogy az ülést megnyithattam volna, oly kevés képviselő volt jelen. Konstatálom, hogy ez a költségvetés tárgyalásának harmadik napján történt. — Most kommentárt nem akarok hozzáfűzni.

Fölkiáltások balról: A többség kötelessége itt lenni!

Felkiáltások jobbról: Az ellenzéké is!

Jónás Ödön: Természetesen a miénk is!

Az elnök: Itt nincs szó pártokról; többségnek és ellenzéknek egyaránt kötelessége az ülések látogatása.

A Ház ezután látér

a költségvetés

tárgyalásának folytatására.

Polónyi Géza: Kijelenti, hogy ily csekély érdeklődés mellett igazán nem szívesen beszél, d abban a sajtóságos helyzetben van, hogy lvtársainak ígéretet tett: az ő megbízásukból beszél.

Podmaniczky Endr: Hol vannak az elvtársak? (Drúlttség.)

Polónyi Géza: Hiszn ez az érdekes éppen, hogy hol vannak. (Zajos drúlttség.) A helyzet mindnképepn kuszált. A fegyverszünet eredménye mindössze az hogy kaptunk egy új elnököt, aki titkos hive a titkos szavazásnak és nyílt nyílt ellensége a házszabályok eddigi kezelésének.

Anglián kívül sehol a világon nem következett be az, hogy a pártok az ő történelmi s gazdasági alapjukat elhagyták volna a választó jog kedvéért. Sőt éppen e kérdésben a legszélsőbb irányú pártok találkoztak. Magyarországon a pártoknak mindeddig közjogi alapon kell mérközniök, míg a független Magyarország teljesen kiépítve nincs. A liberálist must nem lehet ezzel szembehelyezni, mert Irányi Dánielék liberálistusa fölért a Tisza Kálmánékéval. Justh Gyula és gróf Batthyány Tivadar a választó jog kérdésében egyetérthet más pártbeli emberekkel, például Várady Zsigmonddal és Antal Gézával.

Gróf Batthyány Tivadar: Mért ne, a választó jog kérdésében.

Polónyi Géza: A költségvetésről szólva kifogásolja hogy a jövő évi költségvetés már fedezetet ad azokra a költségekre, amelyek a javaslat megszavazása esetén a véderőreform révén háruhnának az országra. Ez az eljárás helytelen már csak azért is, mert ha a képviselőház vissza is utasítaná a véderőreformot, a már e célra költségvetésileg lekötött összegek egyelőre nem volnának felhasználhatók kulturális és gazdasági célokra.

Magyarországon az állam annyi embert tart el, hogy ez az ország nem más, mint tisztviselőkkel, ügyvédekkel és papokkal sűrített kaszárnya-birodalom. (Drúlttség.) A fogyasztási adó kérdésében nem ért egyet Désyvel, mert ezt az adót a szegény emberre nézve fordított progresszív-adónak, antiszociális dolognak tartja.

Földes Bélának azt az adatát, hogy ez év első kilenc hónapjában Magyarország kereskedelmi mérlegének passzivitása 270 millió korona volt, megtoldja azzal a még megdöbbentőbb adattal, hogy az egész vámterület kereskedelmi mérlegének passzivitása ugyanez idő alatt több mint eg fél milliárd korona s e hátrány nagyobb része Magyarországra esik. Ez a nemzet, az önállóvámterületől elzárva, a mérhetetlen terheket ily viszonyok közt csakis új adósággokkal lesz képes fedezni. (Ugy van! Ugy van, a baloldalon.)

Fél egykor az elnök szünetet adott s utána Polónyi Géza folytatta beszédét az ülés végéig.

A magyar közigazgatás képe.

Viharos közigazgatási bizottsági ülés.

A dorogi betrány.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága viharos ülést tartott ma délelőtt. A vihar abból keletkezett, hogy Ternovszky Alajos pénzügyigazgató javaslatot terjesztett elő, melyben kréi a bizottságot, hogy Dorog község előjáróságára mondja ki az anyagi felelősségé tevést a községi adók késedelmes befolyása miatt.

A pénzügyigazgató előterjesztése nagy konsternációt keltett a bizottság tagjai között, akik tudatában voltak annak, hogy milyen óriási hordereje lesz annak, ha a község előjáróságára kimondják az anyagi felelősséget.

A dolog ugyanis úgy áll, hogy Dorog község végrehajtása ellen már számtalanszor emelt panaszt úgy a főszolgabírónál, mint a pénzügyigazgatóságnál. A végrehajtó mulasztásait azonban az illetékes fórumok nem torolták meg. E tekintetben a felelősség teljes mértékben a főszolgabíróra nehezedik, aki még most sem függesztette fel a dorogi végrehajtót.

A közigazgatási bizottság hosszú vita után 7 szavazattal 6 ellenében elvetette a pénzügyigazgató indítványát és Dorog előjáróságára nem mondta ki az anyagi felelősséget, ellenben megbizta a főispánt, hogy a mulasztás okozói ellen szigorú vizsgálatot tartson. A pénzügyigazgató megfélebbezte a közigazgatási bizottság határozatát a miniszterhez.

A vihar.

Amikor Ternovszky Alajos bir. tanácsos, pnzügyigazgatót lefestette a dorogi állapotokat, elmondta, hogy Dorogról évek óta nem folyik be az adó, sőt féltő, hogy sok adótartozás el fog évülni és ezért őf elelősséget nem vállal, tehát kéri a felelősség kimondását. Nagy kavardás támadt erre a bizottságban.

Kömmerlény János hajdudorogi bizottsági tag botrányosnak minősítette a dorogi közigazgatás állapotát. Szerinte ebben az ügyben egyedül a főszolgabíró a hibás. Soha felé sem néz a községnek. Ne legyen a főszolgabíró örökösen ne bánt virág. Ne legyen a főszolgabíró csak nyűg a járason, hanem tegyen is már valamit. Dorogon Kozma György csizmadia a végrehajtó, aki irni-olvasni sem tud. Ellenben botránynt csinál eleget. Bebizonyult rá, hogy többször megvesztegették. Egyszer 30 koronát fogadott el egy dorogi embertől, hogy ne hajtsen be rajta 120 korona kórházi költséget; máskor egy dugszadag dorogi polgárt úgy akart megszabadítani a hadmentességi díj fizetésétől, hogy a végrehajtásnál nemleges zálogolási jegyzőkönyvet állított ki.

Weszprémy István országgyűlési képviselő is hasonló értelemben szólal fel. A község előjárósága nem hibáztatható, hogy az adók nem folynak be. Ak özség nem tehet a végrehajtóval szemben semmit, ha a főszolgabíró elhanyagolja kötelességét.

Czeplédy Mihály főügyész, Ternovszky Alajos pénzügyigazgató, majd Kovács Gyula alispán szólnak még az ügghöz, amely egyre érdekesebbé tud válni. A vita hevében Kömmerlény János ismét súlyos vádakkal illeti a hajdudorogi közigazgatás botrányát. Vizsgálatot kér elrendelni a főszolgabíró ellen. Azziai állapotok uralkodnak Dorogon; szegyenletesek a mi közigazgatási dolgaink! — ezeket jegyzi meg a többek között.

Hosszu vita után Kovács Gyula alispán sza-

vazás alá bocsátja a dorogi adóhátralék dolgát. A közigazgatási bizottság hét szavazattal hat ellenében elveti a pénzügyigazgató indítványát és az anyagi felelősséget nem mondja ki Dorog előjáróságára, ellenben megbizsa az alspánt, hogy felmerülő nagymérvű visszaélések megvizsgálása iránt sürgősen intézkedjék és Nemes Zoltán főszolgabíró ellen a vizsgálatot azonnal indítsa meg, mivel alapos a gyanu, hogy a dorogi botrány legnagyobb részben az ő hanyagságának a következménye.

SZÍNHÁZ.

Ma, 1911 november 15-én, szerdán:

KESERŰ MÉZESHETEK.
Vigjáték 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, 1911 november 16-án:

Új betanulással:

BÁNYAMESTER.
Operette.

HETI MŰSOR:

Kedden: Artatlan Zsuzska, operett.
Szerdán: Keserű mézeshetek, bohózat.
Csütörtökön: Bányamester, operett.
Pénteken: Ocskai brigadéros, színmű.
Szombaton: Bányamester, operett.
Vasárnap délután: Három feleség, operett, mérsékelt helyárrakkal.

Előkészületre kitűzettek: **Édes a bűn, színmű.** Kis gróf, operett. **Élő halott, dráma.** Papa, vigjáték.

Keserű mézeshetek. Ma este kerül színre Kövessi Albert kitűnően mulattató bohózata, a «Keserű mézeshetek», melynek a bemutatója a közel napokban folyt le teljes sikert aratva. A pompás bohózatban kitűnő szerepeket játszanak T.-Csige Böske, Thury Elemr, Papp Etelka, Bérczi Ernő, Uti Gizella, Kemény Lajos, Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Kelemen és Máthé. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Bányamester. Csütörtökön lesz a «Bányamester» operettnek a reprize, melyre nagy szorgalommal és ambícióval készül már napok óta az énekes személyzet. A Bányamester operett kitűnő és előkelő nevet biztosított magának az operett-termékek között s így a mostani felelevenítése bizonyára nagy érdeklődésre tarthat számot. Zilahy igazgató nagy gondnal és kitűnő szereposztással állítja színpadra az operettet, melyet Kassay Károly rendez s melyben Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Kassay Károly Falusy István, Solti Ernő, Deésy és Ligeti játszanak nagyobb szerepeket.

Boszorkány. Egy minden tekintetben kiváló és rdekfeszítő drámát tűzött ki a színház vezetősége vasárnap estére, mely már nagyon régen nem szerepelt a debreceni színház műsorán s mely hatásaiban gazdag jeleneteivel páratlanul kimagasló dráma. Sardou Viktornak e gyönyörű drámája foglalkoztatja az összes drámai személyzetet. Thury Elemér gondos rendezésével egy igazán élvezetes esenek ígékezik a «Boszorkány», melyben főbb szerepeket játszanak T.-Csige Böske, Papp Etelka, Császár Kamilla, Vajda Ilonka, Thury Elemér, Kemény Lajos, Szilágyi Ernő, Deésy Alfréd, Falusy István, Ligeti Lajos, Kelemen és Guthi. Ez előadásra jegyeket előre lehet váltani a színházi pénztárnál.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, három órai kezdettel, Lehárnak a Három feleség című pompás mulattató operettje kerül színre.

A ref. főgymnasium internátusa.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága a legközelebb megtartandó közgyűlésen bizonyára ismét fényes tanujelét fogja adni áldozatkészségének, amellyel a tiszántuli ref. egyházkerületnek, a kultra terjesztése körül való tevékenységét honorálni kívánja.

Az egyházkerület ugyanis a főgymnasium internátusa céljaira a Bethlen-utca 39. számú házaspár telket és építési segélyt kért téglában. A kérelmet a jog- és pénzügyi bizottság tárgyalta tegnapi ülésén és elhatározta, hogy a közgyűlésnek javasolja az egyházkerület kérésének teljesítését.

Az ülésről, melyen még számos fontos ügyet intéztek el, részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen Vargha Elemér tanácsnok elnökölt. Jelen voltak: Márk Endre, Magoss György, Jánosi Zoltán, Fejér Ferenc, Poroszlai László, Sinka Sándor, Borsos József, Rickl Antal, dr. Freund Jenő, Török Gábor, ifj. Schwartz Vilmos, Révi Nándor, dr. Tóth Emil jegyző.

Kiseb ügyek.

A Homokkerti lakosság és a dohánygyár munkások kérvényt adtak be a városhoz, melyben kérték, hogy a hábaképezde és gőzcsukorkagyár között, a diószeg uti felüljáró hidra egy gyalogjárót létesítsen. Az összes költség 1760 koronára rug. Jánosi Zoltán, Poroszlai László pártolólag szóltak az ügyhöz. A bizottság javasolja, hogy a város létesítsen gyalogjárót.

A magyar szent korona vasutas szövetsége Debreczenben vasutas árvaházat akar létesíteni. Kéri a várost, hogy az árvaház céljára adjon telket és anyagot. Márk Endre a nemes kélt tekintve, melegen ajánlja a kérelem teljesítését, de mivel precizirozva nincs az, hogy mit kíván a szövetség, azt indítványozza, hogy a tanács tárgyaljon a helyi érdekeltekkel és fixirozza azt, hogy mit adjon az árvaház céljaira a város.

Révi Nándor egy városi árvaház létesítésének eszméjét vetette fel. A bizottság Márk Endre indítványát elfogadta és figyelmébe ajánlotta a tanácsnak, hogy a városi árvaház eszméjével foglalkozzék.

A mérnöki hivatal a városi épületek csatornázása ügyében jelentést tett. E szerint 62 városi csatornázást kell megvalósítani. Az összes költség 84 ezer koronát tesz ki. Márk Endre javasolja, hogy a munkálatok elvégzésére hirdessenek nyilvános pályázatot. Az ellen sincs kifogása, ha házilag létesítik a csatornázást. A költségeket az ingatlanszerzési alap terhéből fedeznék.

A bizottság a versenytárgyalás megejtését ajánlja a közgyűlésnek.

A városok segítje.

A városok országos kongresszusa feliratot intéz a kormányhoz, a városok állami segélyének felemelése érdekében. A tanács kimutatást készített azokról a költségekről, amelyeket állami feladatok teljesítése fejében kiad. Ez az összeg 486 ezer korona. A kimutatásban szerepelnek a következő tételek: adóügysztafy dologi kiadása, katonauügysztafy, rendőrség, mátai csendőrség, anyakönyvi hivatal, ohati anyakönyvi hivatal, árvaszéki hivatal személyi és dloogi kiadása. A város a kimutatást felterjeszti a belügyminiszterhez.

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár a Bethlen-utca 13. számú háazt hajlandó megvennio tthon céljaira. Kéri, hogy a város

annyiért adja el, amennyiért vette. A házért a város 43 ezer koronát adott. A bizottság javasolja a kérelem teljesítését, de kiköti, hogy a ház vételárán kívül fizet a biztosító 5 százalékos kamatot az átadás napjáig. A végösszezből levonja a város a bérjövödelmeket.

Az egyházkerület kérése.

Az egyházkerület elnöksége beadványt intézett a városhoz, melyben a Bethlen-utca 39. számú házastelek átengedését kéri a főgymnasium internátusa céljaira. Kér ezenkívül az egyházkerület az építkezéshez téglát is.

Freund Jenő hajlandó a kérelmet teljesíteni. Jánosi Zoltán szép beszéddel mutatta ki a kérelem teljesítésének jogosságát.

Révi Nándor tudni kívánja, hogy mennyi áldozatot kell a városnak hozni.

Sinka Sándor Révi aggodalmait oszlatja el, a kérelem teljesítését ajánlja.

Márk Endre kifejti, hogy mily kulturális szolgálatot teljesít a főgymnasium, amikor az egyházkerület internátust létesít, akkor ismét csak a kulturának tesz szolgálatot.

Révi Nándor rámutatott, hogy a város szegény, tehát nem lehet ily áldozatokat hoznia.

Jánosi Zoltán megcáfolja ezt az állítást. Kijelenti, hogy a város maga és annak polgársága örvendetesen gyarapszik anyagi javakban. Az iskolák városának áldozatkészsége híres, de itt nem kegyes adományokról van szó, am' nevelésre, oktatásra ad, de kötelességét teljesíti.

Freund Jenő indítványozza, hogy a téglamennyiség megállapítása végett az ügy adás-sék vissza a tanácsnak.

Schwartz Vilmos szerint a város téglát aligha fog adhatni, mert nem képes a téglagyár gyártani. Azt ajánlja, hogy a város szavazzon meg a telken kívül 50 ezer koronát téglára.

Révi Nándor hozzájárul ezen indítványhoz. Többek hozzászólása után a bizottság javasolja a kért telek átengedését és 50 ezer korona téglanyag segélyadását.

Új szabályrendelet.

Ezután az erde itelepítvényi földek használatára vonatkozó szabályrendelet tervezetét tárgyalták.

Jánosi Zoltán általános tárgyalás alapjául elfogadja a tervezetet. Megemlíti, hogy az erdőkezelést intenzívebbé kívánja tenni, hogy évenként legalább négyszer-ötször olyan mennyiségű fa termeltessek, mint ma.

Fejér Ferenc dr. az erdő kultura fejlesztését sürgeti.

Török Gábor főerdőmester felvilágosításokkal szolgált. Előadta, hogy a legeltetés sok kárt tesz az erdőségben. Az erdőtörvény előtt hét éves tilalom állott fenn, de ez nem sokat használt, mert ennek dacára behajtották az állatokat, amelyek a fákat elcsenevesztették.

Arról egyelőre le kell mondani, hogy több fát termelhesen a város. A debreceni erdőségben termelt fát nem lehet jobban értékesíteni, mert lyukacsos. Az új erdősítésből kikerülő fa csak 80 év múlva lesz alkalmas építkezési célokra. A tárgyalás alatt álló szabályrendeletéről szólva, kijelenti, hogy azt helyi viszonyoknak megfelelően módon készítette el s annak elfogadását ajánlotta a bizottságnak.

Jánosi Zoltán az erdőtelepítvényeket helyesnek tartja, mert ez által az erdő jobban mivelhető. Felveti az eszmét, hogy Debreczen erdősegeiben pompás akácok nőnek. Ezt iapri célra alkalmas volna feldolgozni. Ajánlja, hogy egy müipari telepet létesítsen a város, ahol drága iparcikkék feldolgozásához lehetne felhasználni az akácot.

— **Tanítóegyesületi gyűlés.** A debreczeni református tanítótestület ma délután 3 órakor gyűlést tart a ref. egyház tanácstermében. A testületi gyűlés ez alkalomból több fontos tárgyat fog napirendre venni. Nevezetesen tárgya a közgyűlésnek az a memorandum-javaslat, melyet Kerékgyártó József testületi elnök fog a gyűlés elé terjeszteni s melyet a tanítótestület a református egyházközösség, mint iskolákat fenntartó hatóság, presbiteriumához küld át. Ebben, tekintettel a folyton erősödő, elbírhatatlan drágaságra, arra kéri a presbiteriumot, hogy a debreczeni ref. tanítók részére drágasági pótlékot szavazzon meg. Jogos és méltányos a tanítók ezen kérelme. Midőn már a városok s közte Szeged is, a községi tanítók fizetését s lakbérét méltányosan s nagyobb összeggel emelte föl, valószínűleg a debreczeni egyház presbiteriuma is helyt ad ennek a kérelemnek. Memorandumot intéz továbbá a testületi gyűlés szintén a presbiteriumhoz a konfirmációi oktatásnak a lelkészek és tanítók között leendő megosztása kérdésében is. Tárgyalja még a gyűlés a kiküldött bizottságok jelentéseit, továbbá a hozzáérkezett megkereséseket s végül a tisztújítást ejti meg.

— **A debreczeni jogász ifjuság önképzőköre,** — mint minden évben, — úgy az idén is elhatározta, hogy matinékat fog rendezni. Városunk közönsége mindenkor érdeklődéssel viseltetett a jogászok ügyei iránt s mert ezeknek a matinéknak célja egyenest az, hogy a jogászfifuság és közönség közötti ismeretséget, viszonyt menő közvetlenebbé tegye, reméljük, hogy az idén rendezendő estélyek is látogatottak lesznek Debreczenben uri közönségétől. Az első matiné f. hó 25-én lesz érdekes műsor keretében.

— **Meghívó.** A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság folyó hó 18-án tartja meg a Dréher-sörarsnokok összes helyiségeiben, Magyar Imre és fia zenekara közreműködésével, felruházó estélyét és tisztújító közgyűlését. A gyermekek felruházása délután 5—8 óráig tart. Este 8 órakor társas vacsora (étlap szerint). Vacsora után tánc lesz. Belépő-díj nincs, szíves adományokat azonban a jótékony célra való tekintettel, szívesen fogad és hirtelapilag nyugtáz. A pénzküldemények Márkus Jenőhöz (Dréher sörarsnokok) küldendők.

— **Nyilatkozat.** A következő sorok közlésére kértünk fel: A Debreczeni Nagy Újság e hó 14-iki 31. számában az 'Éjszaka hiénái' címmel (b. s.) aláírással cikk jelent meg, mely általánosságban támadja az összes debreczeni éjszakánként nyitva lévő kávéházakat, borozókat és állítólagos «zugmulatókat.» Szemérmellen garázdálkodással, éjszakai életünk elposványosításával, fosztogatásokkal vádolja városunk régi, közbücsülésben álló ama polgárait is, akik — mint a rendőrhatalóság bizonyítja — ilyen vádakra sohasem szolgáltak rá. Felhívjuk az általánosságban támadó cikkiről, hogy nevezze meg azokat az üzletlajdonosokat és pincéralkalmazottakat, akik ilyen titkos üzelmekkel kereskednek. Nyíltan, minden köntörfalazás nélkül, hogy a rendőrség megtehesse ellenük a megtorló lépéseket. Kérjük azonban, hogy általánosságban ne állítsa a tisztességes polgárság egy nagy rétegét: munkaadókat és alkalmazottakat egyaránt, ilyen a valóságnak meg nem elélt világításba Debreczen közönségének elbírálása elé. Addig is, míg ezt nyíltan és bátran, — mont joggal remélhetjük — megteszi, a vádakat visszautasítjuk. Debreczenben, 1911 november 15-én. A Debreczeni Szállodások, Vendéglősök, Kávévások és Korcsmárosok Ipartársulata.

— **Betörés a Vár-utcán.** Jó eszméje támadt néhány betörőnek, kik szombat éjjel Hirschfeld Armin zenedeépületben levő bőrnagykereskedők akartak behatolni, hogy ott a kasszát feltörjék, azonban a jó madarakat veszedelmes munkájokban egy véletlenül arra menő járó-kelő lépteinek hangja valószínűleg megzavarhatta, mivel anélkül, hogy a betörést tovább folytatták volna.

— **Tanítók asztaltársasága.** Tömörny Jenő református igazgató-tanító körlevélben hívta fel a debreczeni tanítótestületet a tanítók vasárnap délelőtti asztaltársaságának megalakítására. Az alakítandó asztaltársaság a tanítók közötti kollektívális összetartást lesz hivatva erősíteni.

— **Villamokkarambol.** Ma este hat óra tájban Kovács Gábor Homokkertben lakó fuvaros fiát szállított a Brüll-féle fakereskedésbe. Amint a Petőfi-téren hajtott keresztül, megrakott szekere egy Somogyi Sándor nevű Kocsis szekerevel akadt össze. Eppen ekkor ért oda a 7-es számú villamokkocsi, amelyet Volosinszky József vezetett, — s mivel hirtelen meg nem fékezte a villamost, — fölborította azokat és a deszkarakományt összetörte. Emberélet nem esett áldozatul a karambolnak. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Hirdetmény.** Az állami italmérsi jövedékekről szóló 1899. évi XXV. t.-c. végrehajtási utasítás 17. §-a értelmében a Debreczen városban fizetendő italmérsi illetékekről szerkesztett összeírású jegyzék a polgármesteri hivatalban 8 napi közszemlére tételt ki, hol az megtekinthető és az engedélyesek által a forgalmi adatokra nézve az esetleges írásbeli észrevételek benyújthatók.

— **Véresre verték ok nélkül.** Kun Zsigmond sárándi lakos Debreczenben járt tegnap. Hazafelé bandukolt s este volt, midőn Sáránra ért. A Leitner-féle korcsmában egy fél liter bortivott meg. Amikor a lakására igyekezett. Tóth Zsigmond és Tóth Károly megtámadták és botokkal úgy összeverték, hogy mozdulni sem tudott. A csendőrség a két merénlyőt elfogta.

— **A szegények fája.** A löversenyter mellett a jövő héten árverés lesz, amelyen a szegények részére fognak fát igen olcsón árusítani. Nagyobb mennyiségű vékony fát gyűjtött össze Török Gábor főerdész s olcsón juttatja a szegények rendelkezésére.

— **Elhaltak.** A debreczeni m. kir. állami anyakönyvi kerület az alábbi elhalálozásokat jegyezte be a kerület h. alatti anyakönyvébe: Komor András ref. 1 éves, Sarkadi Mária ref. 16 éves, Molnár Mihály ref. 10 napos.

TÁVIRATOK.

A háború.

Budaepst, nov. 14. Az olasz flotta tegnap hirtelen az Aegei-tenger torkolatánál termett s egy hatalmas hajóraj elállotta a szigetengerre vezető főutvonalat Kytera és Candia szigete között. Már-már úgy volt, hogy az olasz hadihajók blokkolni fogják az Aegei-tenger legfontosabb stratégiai szigeteit, Rhodost, Lemnost és főleg Mytilene fellegvárát, mikor váratlan fordulat következett be. Állítólag parancsot kapott az olasz tengeri haderő, hogy vonuljon vissza a Földközi-tengerre, mert a hatalmak közbevetették magukat.

A fenyegető veszedelem tehát egyelőre elhárult, de Chios szigete körül még tegnap is olasz hadihajókat láttak.

A trónörökös és a véderőreform.

Bécs, nov. 14. Politikai körökben nagy feltűnést kelt a prágai Narodna Politika jelentése gróf Stürgkh osztrák miniszterelnököknek a trónörökös előtt való tegnapi audienciájáról. Ezek főképen a véderőreformmal vannak összefüggésben. A trónörökös az osztrák miniszterelnököknek a jövő év márciusáig adott haladékos arra, hogy a véderőtörvényeket Ausztriában is letárgyalhassa.

Ingatlanok forgalma.

Budai András és neje Bodnár Zsuzsanna veszik Szabó Gábor Rakovszky-utca 14. sz. házat 10.000 kor.

Király István és társai veszik ifj. Gulyás András és neje Laboncz Eszter Mester-utca 17. sz. házat 3000 kor.

Tóth József veszi Csobai András és társai 6 hold 750 négyszögöl ondódi földjét 18400 kor.

Schvarcz László veszi Anyok József és neje Kovács Katalin 596 négyszögöl ujosztású földjét 6200 kor.

Schnek László veszi Molnár Erzsébet 1192 négyszögölű josztású földjét 4777 korona 60 filléért.

Fuchs János és neje Horváth Márta veszik Torday József és neje 628. négyszögöl Boldogfalvi kerti szőlőjét 10620 kor.

Biró Endre és társai veszik Deák János és neje 4 hold 1457 négyszögölű ujosztású földjét 69300 kor.

Fenyvesi Gyuláné Gutmann Helén veszik Kucsovsky János és társai 632 négyszögölű homok-kerti szőlőjét 8000 kor.

Balog István és neje Zöld Mária veszik Komlósy Arthur 7 hold, 1400 négyszögölű ondódi földjét 11.500 koronáért.

Kerek Miklós és neje, Nagy Mária veszik Szilágyi Balázs és neje, Csóka Julianna 136 négyszögölű ujosztású földjét 2500 koronáért.

Gál András és neje, Barcza Zsuzsanna veszik Szikes Károly és neje, Keresztési Berta 1 hold 350 négyszögölű ondódi földjét 2400 koronáért.

Gombos János és neje, Csobai Mária veszik Serli Ede és neje 15 hold 600 négyszögölű ondódi földjét 21000 koronáért.

Györfi János és neje, Harangi Zsuzsanna veszik Györfi Gábor és neje, Dobi Erzsébet 10 hold 800 négyszögölű ondódi földjét 12600 koronáért.

Lichtblau Albert veszi Szabó András 200 négyszögölű libakerti földjét 4600 koronáért.

Nyika Ferenc és neje, Nagy Katalin veszik Tar Ambrus és neje, Gál Ágnes 200 négyszögölű Varga-kerti szőlőjét 8000 koronáért.

Szabó Gábor és neje, Juhász Margit veszik dr. Brüll Henrik és Szép Imre Ötvös-utca 89. sz. házat 18800 koronáért.

A vihar.

Egy orosz barikádharcos regénye

Írta: M. Arzjbasew.

Fordította: Robert Oszkár.

2.

Folytatás.

A doktor a második billiárdnál játszott. Mikor Kotsajew meglátta, hogy lomha testével éppen avatottan fektűt a zöld posztó fölé és egy távolabb álló golyóra célzott, mely szembeeszköven vált ki a sima, zöld mezőből.

— Kipp-kopp! — verődtek össze a golyók és mintha let volna bennük, sebesen és vigan szaladtak szerte.

Konstajew hátulról karonfogta a doktort. — No mi az? kérdezte hanyagul, látja pillantását odaforította. — Ah, hát ön?

— Igen, jó napot. Mondja, doktor, sokára végez? ... Beszédem van önnel...

— Azonnal, felel Lawrenko, anélkül, hogy megfordulna, vagy szeméit elvonná a golyótól és megkerülte a billiárdasztalt.

— **Tizenégy a balsarokban** — jelentette ki elégedetten, nem is törődve Kotsajewvel, s a gyakorlott játékos fejlett ügyességével igazgatta célzáshoz dákját.

A fehér golyó átvillant a zöld sikon és szelid koppanással hullott az üregbe.

— Öné a diadal! — kiáltott a markor örvendő hangon s a többi golyót a billiárd peremére állította.

Lawrenko játékpárja, egy nagy fekete örmény, bosszusan lökte dákját a billiárdre. — Lavrenko megállt egy illapnatra, a dákot a billiárdnak támasztotta és győzelmében tetszelegve, nézte az örményt. Azután mélyen felsóhajtott, csendesen lerakta a dákot és a mosdóhoz ment.

— Nos, mi ujság barátom? — kérdezte Kotsajevtől lomhán ömlő hangon, míg a törülközővel vastaghusu ujjait dörzsölte.

Folytatjuk.

Főmunkatárs
VOITN GYÖRGY.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rond tulajdona. Elsőrangú kén- és hévívízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlégi-, szénas- és villamos vízfürdők. — A fürdők külön eredményel használatnak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szokás kezelés intányos árak. — Gyógy- és zenedit nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

CIGARETTÁZÓK!

Figyeljétek a cigaretták óriási áremelésé miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranyzopókás cigarettapapírt.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a császári év óta jénak bismenytelt **gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a **Schaumann-féle gyomorsót**, tapasztalati fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzí magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a főleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésnél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Kérje a 727. telefon számot

Ártatlan ZSUZSI operett

gramofon lemezeit

Molnár Testvérekénél

Gramofon, varrógép, kerékpár nagy raktára és javító műhely.

Villamfelszerelési cikkek raktára.

Volframm égők 2 kor.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlandcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színi

portlandcement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zúzott kavics és nyers mészkő előállítás.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement, 120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségűt szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet-körút m. llett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzőkeny kiszolgálás.

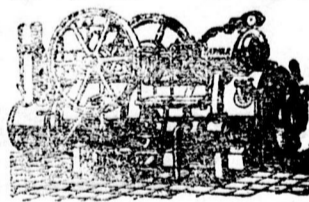
Éves 1909: aranyérem; legnagyobb Ritűntetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott

túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.

Összgyártás 780 000 lóerőn felül

Nincs többé fejfájás, reuma, csúsz, köszvény, isiász, kolera és más ragályos fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolin-ekkerka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle **BOROLIN** az ára kimerítő használati utasítással ávegenként 50 fill., a Borolin-ekkerkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappannak darabonként 30 fill. és a piperoszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő üzégeknél: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ** gyógyszerészeknél, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ** és **BÉLA, NAGY ANDRÁS** kereskedő uraknál, **Ermihályfalván: MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerertárban. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Egy jó családból való fiú férfi szabó tanulónak teljes ellátással felvétetik Hatvan-u. 6. sz. alatt. Ugyanott egy darabszamos jó nagymunkás is felvétetik.

Juniperus (nemes borovicska) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve. Csemegekonzervekről árjegyzék ingyen. Felkai konzervgyár, Barta József, Felka. (Szepesmegye.)

Zongorázik ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Andrásy-ut 47. Tessék prospektust kérni.

Csemege-mézet öt kilós csinos postadobozban bárhova bérmentve 8 K utánvétellel szállít az Első Magyar Méz kiviteli Vállalat. Bala. onfokajár. Prospektus ingyen.

Kókusz-zsír, kóser, legfinomabb gyártmány, libazsirt fölülmulja. Főzéshez, sütéshez kiváló. Öt kilós postadoboz franko 7.50. Kókuszvaj 8 korona. Pollacsek Fülöp és fia Nyirbátor.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsánsként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

A Kárpátia a legjobb az asztma, hurut és tüdőbajosoknak. Hosszu Viktor, Brassó.

Növények, virágok

telelésre és gondozásra a Rabkertbe elfogadjatnak. Bejelentések a debreczeni törvényszék fogházfelügyelőjénél teendők meg.

Meteor Villamos színház

Becskai-tér 10.

Legkellamesebb szórakozó hely. Debrecen város közönségének

Szombaton: 2 előadás. Este 7-9 óráig. 9-11

Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig

Hétköznap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik

Papirkereskedésem

Csak e hó 15-éig

lesz a Piac-
utcai Stencinger-
féle házban,

azután az

ujjonnan épült „Takarék és Hitelintézet”

Piacz-utca 12. sz. palotájába

helyezem át,

mely alkalomból a jelenleg még raktáron lévő

csomagos és dobozos Levélpapírok

minden elfogadható árban eladatnak.

Tisztelettel:

HOROVITZ ZSIGMOND

TELEFON 330.

Turul-Cipő

Telefon 691. elsőrangú, elegáns, tartós és kiválóan olcsó. Telefon 691.

A Monarkia legnagyobb cipőgyára.

Turul Cipőgyár r.-t.

Temesvár.

Elárusítótelep:
DEBRECZEN,

Piac-utca 48. sz.

SZENT-ANNA-
UTCA SAROK.

130 fiók bel- és
külföldön!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Heti gyártás
18,000 pár.

